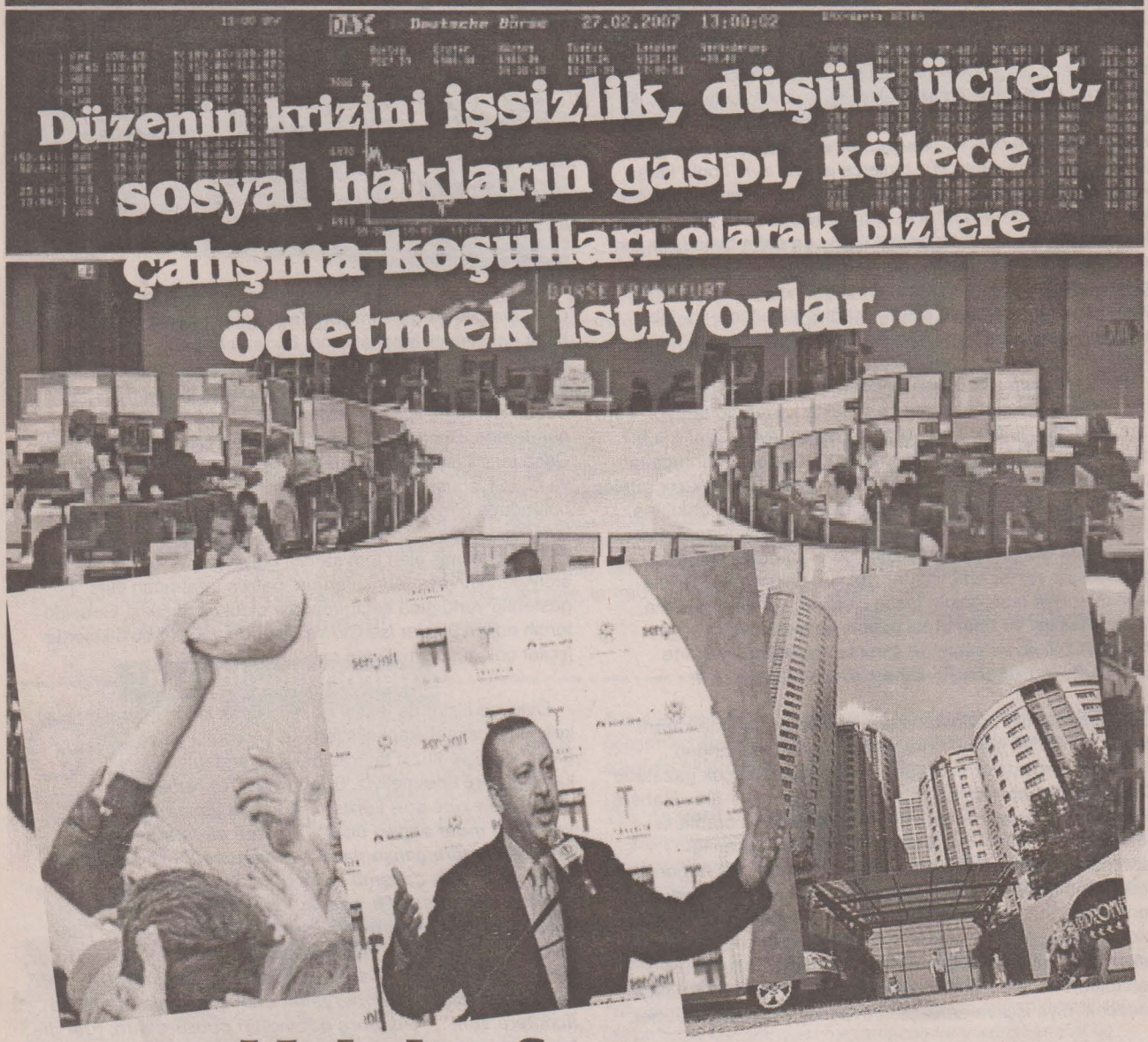
TEKSTİL İŞÇİLERİ BÜLTENİ

Köle değil işçiyiz, örgütlüysek güçlüyüz!

İşçi Bülteni Özel Sayı 370

Krizin faturasını kapitalistlere ödetelim!

Düzenin krizini işsizlik, düşük ücret, sosyal hakların gaspı, kölece çalışma koşulları olarak bizlere ödetmek istiyorlar...

KRİZİN FATURASINI KAPİTALİSTLERE ÖDETELİM!

Bugün dünyanın hemen her yerinde önemli ölçüde hissedilen bir ekonomik kriz yaşanmaktadır. Yaşanan bu kriz banka, sigorta şirketi vb. birçok empe,yalist tekelin batmasına neden olmuştur. Dünya genelinde baş gösteren bu kriz metalden elektroniğe, otomotivden tekstile kadar farklı sektörlerde çalışan on binlerce işçinin şimdiden işsiz kalmasına neden olmuştur. Büyük tekellerin yaptığı açıklamalara bakılırsa yüz binlerce işçi de aynı sonla karşı karşıya. Elbette ki işçi ve emekçilerin karşılaşmış olduğu tek tehlike işsizlik değil. Daha az işçiyle aynı üretimi yapmak, kölece çalışma koşulları demektir. Bu da daha fazla iş kazası ve daha fazla mesai anlamına gelir. Ayrıca "nakit" sıkıntısı çeken tekeller şimdiden ücretleri düşürmenin türlü yollarını aramaktadırlar. Örneğin sigorta, sağlık güvencesi vb. gibi sosyal haklar şimdiden tırpanlanmaya başlandı.

Patronlar tüm sektörleri derinden etkileyecek olan krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetmekte kararlı görünüyor. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de durum aynı. Özellikle bu coğrafyada çok yaygın olarak faaliyet gösteren ve ihracattan beslenen sektörlerden biri olan tekstil sektörünü çok zor günler bekliyor. Tekstil patronlarının yaptığı açıklamalara bakılırsa kendilerinin bile "işsiz" kalabileceğini ifade ediyorlar. Zaten bunalımda olan sektörde çalışan işçiler genelde sigortasız, iş güvencesiz ve her türlü haktan yoksun çalışıyorlar. Tekstil fabrikalarında taşeronluk, fason çalışma, kuralsız çalışma, patron baskısı ve onur kırıcı uygulamalar oldukça yaygın yaşanıyor. Tüm bu yaşanan sorunlar kapitalizmin içinde bulunduğu kriz nedeniyle daha çok katmerleşecektir.

Evet, kapitalistler krizin faturasını bizlere ödetmekte kararlı dedik. Bunun en somut örneği ücret zamları üzerinden yürütülen tartışmalardır. Kasım ayı içerisinde birçok gazetede Ocak ayında yapılacak zamla ilgili bir duyuru yer aldı. Habere göre bu yıl ki ücret zamları %4'e kadar değişen oranlarla belirlenecek. Üstelik duyuru bizzat Çalışma Bakanlığı tarafından yapıldı. Daha önce göstermelik de olsa Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplandıktan sonra yapılan bu duyuru bu sene hangi ihtiyaç üzerine alelacele hesaplandı ve duyuruldu? Biz yanıtlayalım; krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetme ihtiyacı üzerinden hesaplandı ve duyuruldu. Peki, kimler hesapladı? Yine biz yanıtlayalım; patronlar ve "kriz bizi teğet geçecek" diye işçi ve emekçileri avutmaya çalışan hükümet.

Yaşanan krizin asıl sorumluları tarafından faturayı işçi ve emekçilere ödetmek adına asgari ücrete yapılacak zamma % 0 teklif bile veriliyor hatta var olanı düşürmek bile planlanıyor. Üstelik böylesi bir dönemi fırsat bilen tekstil patronları bir an önce "bölgesel asgari ücret" uygulamasına geçilmesini dayatıyor. Kısacası bizleri sefalet ücretlerine mahkûm edip krizden sıyrılmanın planlarını yapıyorlar.

Krizin etkilerini görmek için çok uzaklara gitmek gerekmiyor. Yaşadığımız kente bir bakalım. İzmir'deki tekstil fabrikalarının durumu her şeyi anlatıyor zaten. Bu gün neredeyse tüm işyerlerinde işçi alımları durdurulmuş durumda. Ya da çocuk işçiler yani ucuz iş gücü tercih ediliyor. Birçok işyerinde işten çıkarmalar ya yaşanıyor ya da gündemde. Buca Ege Organize Giyim Sanayi'nde (BEGOS) Casa tekstil'de 75 işçi işten çıkarıldı bile. Başta BEGOS, MTK ve Gıda Çarşısı olmak üzere tekstil atölye ve fabrikalarının bulunduğu birçok bölgede işten çıkarmalar gündemde. Zaten İzmir'de ki tekstil işçileri Torbalı'dan Buca'ya hatta Çiğli'ye kadar yerleşmiş olan tüm sanayi bölgelerinde kurulu tekstil atölyelerinin veya fabrikalarının, patron tarafından iflas gösterilip yurtdışına kaçırılmasına oldukça alışıktır. Genelde tercih edilen ülkeler ise Çin ve Mısır'dır. Çünkü bu ülkelerde işçiler çok düşük maliyete çalıştırılmaktadır.

Öyleyse bizler de tekstil işçileri olarak krizin faturasını bize kesmeye çalışan kapitalistlere karşı örgütlü bir şekilde davranmalı ve krizin faturasını krizi yaratanlara yani kapitalistlere ödetmeliyiz. Bunun yolu ***"Ücretlerin düşürülmesine son verilsin! İnsanca yaşamaya yeten vergiden muaf asgari ücret!", "İşten atmalara son! Herkese iş tüm çalışanlara iş güvencesi!", "7 saatlik iş günü 35 saatlik çalışma haftası!", "Tüm çalışanlar için genel sigorta (işsizlik, sağlık, kaza, yaşlılık vb.) Sigorta primleri devlet ve patronlar tarafından ödensin!", "Tüm çalışanlar için grevli ve toplu sözleşme hakkı! Sınırsız söz, basın, örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü!", "İMF, Dünya Bankası vb. emperyalist mali kuruluşlarla kölece ilişkilere son!", "Dış borç ödemeleri durdurulsun, tüm dış borçlar geçersiz sayılsın!"*** talepleriyle mücadeleye atılmaktan geçmektedir.

Bizler ***Tekstil işçileri Bülteni*** çalışanları olarak krizin faturasını patronlara ödetmek için hak ve taleplerimiz doğrultusunda tüm tekstil işçilerini mücadeleye çağırıyoruz.

"Ücret zamları" aldatmacasına kanmayalım!

Sefalet ücretini kabul etmeyelim!

Asgari ücret Tespit Komisyonu

Her Kasım ayının sonunda iki ay sürecek bir "umutlu" bekleyişe giriyoruz. Bu "umutlu" bekleyiş asgari ücrete yapılacak artışın belirleneceği süre. İşte bu yılda bu dönemin içine girmiş bulunuyoruz. Biz işçi ve emekçilerin bir yıllık emeğinin ücretlerine yansıyacak olan bu zam yine her zamankinden farklı olmayacak tabiî ki ama bizler yine de bir umutla bekleyeceğiz artışı. Peki bir yıl boyunca bizlere dayatılan bu sefalet ücretine yapılacak "artışı" kimler belirliyor? Bu artışı 15 kişiden oluşan Asgari Ücret Tespit Komisyonu belirliyor. Bu komisyonda hükümet 5, işverenler 5 ve "işçiler" de 5 kişi ile temsil ediliyor. Burada işverenleri Türkiye İşverenler Sendikası (TİSK) temsil etmekte iken işçileri ise işçi sendikaları temsil etmektedir. Bu tabloya bile bakıldığında aslında zaten buradan % 4 ya da %6 oranında bir zammın çıkmaması mümkün değil. Yapılan teklif oylaması sonucu zaten işçilerin talebi 10 oya 5 oy şeklinde reddedilmiş oluyor. Dolayısıyla hükümet ve işveren temsilcileri hangi oranı teklif etmişse kabul oluyor. Tabii bu o kadar kolay da değil; göstermelik de olsa toplantılar alınıp "Sert tartışmalar yaşandı teklifi kabul etmiyoruz" dense de yine aynı sonuç: %4-%6!

Şu an 486 YTL olan asgari ücret artıştan sonra 500 YTL'yi izleyecek. Bu para dört kişilik bir ailenin geçimi için belirlenen "asgari" ücret. Zaten adı da buradan geliyor. Bizlere bir aylık emeğimiz olarak bu "asgari" ücreti reva görenler bu ücret belirlenirken kıstas alınan açlık sınırını 860 YTL, yoksulluk sınırını ise 1650 YTL olarak açıklamaktadır. Yineliyelim; bu açıklamayı yapan devletin ta kendisidir. Buradan tek bir sonuç çıkarılabilir. Biz işçi ve emekçilerle alay ediliyor. Bu rakamlar açıklanırken bizlere 500 YTL ücret reva görülerek açlık, sefalet, yoksulluk içinde yaşamamız isteniyor.

Açlık, sefalet, yoksulluk bizlerin kaderi değildir arkadaşlar. Bunu böyle biz yazmadık ama bozacak değiştirecek olan biziz. Bizim ellerimiz atölyelerde, fabrikalarda kumaşa şekil veren ellerdir. Bunun için ilk önce üretenin biz olduğunu görmemiz gerekiyor. Onlar ise bizlerin ürettiği zenginlikler üzerinden yaşıyor. Yani bize bu yaşamı reva görenler bir avuç asalaktan ibaret. Bizler ocak ayında yapılacak olan ücret artışlarına sessiz kalmamak için şimdiden bulunduğumuz atölyelerde ve fabrikalarda hazırlanalım. Bunun için bir araya gelelim. En yakınımızdaki arkadaşımızdan en uzağımızdakine kadar gidelim ve patronların karşısına örgütlü, bilinçli bir şekilde çıkalım. İnsanca yaşamaya yetecek vergiden muaf asgari ücret ve insanca çalışma koşulları taleplerimizi bir araya gelerek savunalım.

Yaşasın işçilerin birliği!

BEGOS'tan bir tekstil işçisi

TİB Faaliyetlerinden

Geçtiğimiz ay ilk sayısı ile işçileri selamlayan Tekstil İşçileri Bülteni faaliyetleri yeni araçlarla sürüyor. Tekstil İşçileri Bülteni çalışanları bir yandan "Krizin faturası kapitalistlere!" şiarlı çalışmalarını sürdürürken bir yandan da önümüzdeki dönem yürütecekleri çalışmaların eksenini planlıyor.

"Krizin faturası kapitalistlere!"

Tekstil İşçileri Bülteni çalışanları geçtiğimiz hafta dünyayı sarsan kriz ile ilgili bir haftalık bir çalışma gerçekleştirdi. Çalışma kapsamında "Krizin faturasını kapitalistler ödesin!" şiarli bildiriler ve aynı şiar ile birlikte "Sigortasız çalışmaya, düşük ücretlere, fazla mesailere, kölece çalışma koşullarına karşı örgütlü mücadeleye!" şiarının da kullanıldığı ozalitler çıkarıldı. Materyaller tekstil fabrika ve atölyelerinin yoğun olduğu MTK Tekstilciler Çarşısı, BEGOS Tekstil Sanayi ve Goda Çarşısı'nda yoğun olarak kullanıldı. Dağıtımlar ve ozalitler işçiler tarafından ilgiyle karşılandı.

MTK Tekstilciler Çarşısı'nda güvenlik terörü!

Bildiri dağıtımı için MTK Tekstilciler Çarşısı'na giden TİB çalışanları burada özel güvenliklerin engellemesi ile karşılaştılar. Dağıtımın başlamasının ardından toplu halde gelen özel güvenlikçiler dağıtım yapmanın yasak olduğunu öne sürerek dağıtım yapan çalışanların üzerine saldırdılar. TİB çalışanları ise baskı ve saldırılara rağmen faaliyetlerini sürdüreceklerini ifade ettiler.

TİB'de yeni dönem hazırlıkları

TİB çalışanları önümüzdeki dönem yürütecekleri çalışmaları planlamak için 15 Kasım akşamı bir toplantı gerçekleştirdiler. Toplantıda 2 ay boyunca yürütülecek bir kampanya başlatma kararı alındı.

Kampanya kapsamında ilk olarak Tekstil İşçileri Bülteni'nin yeni sayısının çıkarılması kararlaştırıldı. Bültenle birlikte "Vergiden muaf, insanca yaşamaya yeten asgari ücret!" talebi ile bir imza kampanyası başlatılacak ve yemekhaneler ile tekstil işçilerinin yoğun olarak gittiği kafeteryalarda imza toplanılacak. İmza kampanyası ile paralel olarak yine sefalet ücretlerinin konu edildiği bir bildiri çıkarılarak etkin bir dağıtımı yapılacak.

Kampanya, Ocak ayının ortalarında yapılması planlanan "Tekstil İşçileri Paneli"nin hazırlık çalışmaları kapsamında çeşitli toplantıların yapılması ve ardından panelin gerçekleştirilmesi ile son bulacak.

Tekstil İşçileri Bülteni

Ben tekstil işçisiyim;

Sabah 8.00'de işbaşı yapıyoruz. 10.00'da 15 dakika, öğlen 45 dakika 15.30'da 15 dakika akşam 18.00'de 15 dakika mola veriyoruz. Ama her gün bir saat mesai kalıyoruz ve saat 19.00'da çıkıyoruz. Paydos saatlerimiz çalışma saatlerimizin dışında. Benim kendi zamanım olmasına rağmen biz tam 15 dakika paydos yapmıyoruz. Bizim her paydosumuzdan 4-5 dakikamızı alıyorlar. Bunu neden yapıyorlar? Makinelerin başına bir an önce gidelim, tam saatinde yerimizi alalım ve 15 dakikanın dışına çıkıp onun zamanını çalmayalım diye. Böyle diyerek aslında bizim zamanımızı çalıyor. Ve aslında bizim bulunduğumuz yerden makinelerimizin başına gitmemiz 30 saniye ve bizim için 4 dakika bile çok önemli. Çünkü öğlen gelen yemekler ucuz, sağlıksız olduğu ve güzel, yenilebilir, doyurucu olmadığı için aç kalıyoruz. Ve biz paydoslarımızda evden getirdiklerimizi yemeye çalışıyoruz.

Evet, günde 10 saat çalışıyoruz, yoruluyoruz, emek veriyoruz. Ama aldığımız ücret hiçbir ihtiyacımızı tam anlamıyla karşılamaya yetmiyor.
Yaşamak için çalışmak zorundayız ama ben yaşamadığımı sadece çalıştığımı düşünecek duruma gelmişsem bu korkunç bir şey. (Bu çok kötü durumda olduğumuzu gösterir)
Akşam 20.00'da eve geliyoruz. İhtiyaçlarımızı gideriyoruz. Dinlenmeye yeterli zaman kalmadan uyuyoruz. Yarın için enerjimizi depoluyoruz ve ertesi gün bunu sonuna kadar tüketiyoruz. Kendimize ayıracak, iyi hissetmemizi sağlayacak hiç zamanımız kalmıyor.
Dünya'ya sadece patronlarımızı kalkındırmak, bizim sırtımızdan karlarına kar katmaları için gelmiş olmamalıyız. Kendi yaşantımız için de çok şey sığdırabiliriz. Biz tüm işçiler aslında gücün bizde olduğunu fark edebilirsek yapılacak çok şey olduğunu da görebiliriz. İstersek insanca çalışıp, yaşayabiliriz. Asıl mesele tek çözümün birlik olabilmekten geçtiğini farkına varabilmekte. Eğer farkına varabilirsek istediğimiz dünya çok uzakta değil!

Gıda Çarşısı'ndan bir tekstil işçisi

Sesimizi, elimizi birleştirelim ve mücadele edelim!

Merhaba dostlar, ben tekstilde çalışan kadın bir işçiyim. Biliyorsunuz günümüz koşullarında bir kadın olarak çalışmak çok zor. Hem cins olarak hem işçi olarak, iki kat sömürülüyoruz. Evde olsun, işte olsun eziliyor, horlanıyor, hakaretlere ve daha birçok çirkinliğe maruz kalıyoruz. Sağlık güvencemizin yokluğu, sigortalarımızın eksik yatması veya hiç yatmaması, aldığımız asgari ücretin yarattığı geçim sıkıntısı semer vurularak, küfür yiyerek, gecelerimizi gündüzlerimize katarak patronların cebini doldurmamız karşılığında bize reva görülenler...
Bu günlerde neredeyse tüm temel ihtiyaçlarımıza zam yaptılar. Bizim ücretlerimize her sene yapılan zamlar elektriğe, suya, temel gıdalara yapılan zamların yanında komik bir miktar. Bu da yetmezmiş gibi çalıştığımız fabrikalarda ya da atölyelerde doktor bulundurulmuyor. Dolayısıyla hastaneye gitmek zorunda kalıyoruz. Bu da başlı başına ayrı bir masraf. Hadi biz yine de idare ediyoruz. Ama çocuklar hastalandığında ilaç alacak para bulamıyoruz. İlgilenmek gerektiği için ya ben işe gidemiyorum ya da ihmal ediyorum. Oysa çalıştığımız yerlerde kreşler açılsa içimiz daha rahat olur. Biz kadın işçiler doğum öncesi ve sonrasında ücretsiz izne çıkartılıyoruz ya da kapı dışarı ediliyoruz. Bu hiç adil değil bence.
İşçi kardeşlerim, bizler hem kadın hem de işçi olduğumuz için eziliyor ve sömürülüyoruz. Susmayalım. Susup kabullenmeyelim. Sesimizi, elimizi birleştirelim ve mücadele edelim.

Gıda Çarşısı'ndan kadın bir tekstil işçisi

Merhaba Dostlar,

Ben tekstilde çalışan bir bayanım. Sizlerle tekstil ortamında yaşadığım sorunları paylaşmak istiyorum. Sizlerin de bildiği gibi bizler bu kapitalist sistemin köleleri olmayacağız.

Ben onaltı senedir bu sektörde çalışmaktayım. İşyerimizde sayı alınmaktadır. Daha fazla para kazanmaları için. Ben günde 10- 12 saat çalışıyorum. Birde eve dönüp evde temizlik, yemek ve ev işleriyle uğraşıyoruz. Eşimize, ailemize, sevdiklerimize zaman ayıramıyoruz. İşyerimizde yemeklerimizin kötü olması, ücretlerimizin çok düşük olmasına rağmen halen de bizlere psikolojik baskı uygulanmaktadır. Yaklaşık bir hafta öncesinde işyerimizde yaşanan bir olayı paylaşmak istiyorum. Arkadaşlarımdan biri hastaneye gidip muayene olup ilaç yazdırmış. Ama parası olmadığı için ilacını alamamış. İşyerine gidip sağlık karnesini işyerinin muhasebecisine verince arkadaşımızı işten çıkardılar. İşten çıkarma gerekçeleri de "biz ne zaman istersek o zaman maaş veririz", sizler istediğiniz zaman değil biz istediğimiz zaman veririz" oldu.

İşçi dostlar, arkadaşlar,
Biz yaşadığımız bütün sorunlara karşı ve bu sorunları çözmek için atölyelerimizde fabrikalarımızda yan yana gelmeliyiz. Sorunlarımızı paylaşıp, örgütlenmeli ve mücadele etmeliyiz.

Yaşasın tekstil işçilerinin birliği!

MTK'dan kadın bir tekstil işçisi

Merhaba,

Ben BEGOS'ta çalışan bir işçiyim. Uzun zamandır bu sektörde çalıştığım için az çok sektörün içinde bulunduğu bunalım ile ilgili bir bilgim var. Evet sektör krizde. Ancak biz işleri aksattığımız için yada işe geç gittiğimiz kriz çıkmadı. Yani krizin suçlusu biz değiliz. Buna rağmen fatura bize kesiliyor. Örneğin Casa'da ki arkadaşların çoğu çıkartıldı. Sıra bize de gelecek biliyorum.

Yine de çok geç olmadan ortak sorunlarımıza karşı ellerimizi birleştirebilirsek bu yazgıyı değiştirebiliriz. Ben umutluyum ve bu krizin faturasını ödemek istemiyorum. Son olarak şunu söylemek istiyorum. Birleşirsek güçleniriz!

BEGOS'tan bir tekstil işçisi

Menderes tekstil işçileri direniyor

Türkiye Tekstil Örme ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası (TEKSİF) üyesi işçiler Denizli'de faaliyet gösteren Menderes Tekstil Fabrikası'nın entegre tesislerindeki iplik ve dokuma bölümlerinin Mısır'a taşınma hazırlıkları üzerine eylemlere başladı. Fabrika girişinde öğlen yemeği arası ve vardiya çıkışlarında toplanan işçiler sendika yöneticileriyle birlikte pankart açarak alkışlarla protesto gösterisinde bulundular.

Menderes Tekstil'de **400** işçi işten atılma tehdidi altında.

Asist işçileri sendika hakkı için grevde

Türk Telekom A.Ş iştiraki Asist A.Ş'de sendikal örgütlenme çalışması nedeniyle işten atılan çağrı merkezi işçileri mücadelelerini açlık greviyle sürdürüyorlar. İşe geri alınma ve sendikal hak talepleriyle eylemlerini sürdüren işçiler taleplerinin kabul edilmemesi karşılığında ölüm orucuna başlayacaklarını duyurdular.

Emekçi kadınlardan Emine Arslan'a destek

Desa Deri'nin Sefaköy'deki fabrikasında sendikaya üye olduğu için işten atılan Emine Arslan'ın fabrika önündeki direnişi 100'lü günleri aşmış bulunuyor. ***Emekçi Kadın Komisyonları (EKK)*** Emine Arslan ile dayanışmayı büyütmek amacıyla dayanışma ziyareti gerçekleştirdi. "Desa işçisi yalnız değildir!", "Yaşasın sınıf dayanışması!" sloganlarıyla direniş yerine gelen komisyon üyeleri alkışlarla karşılandılar.

Emine Arslan destek ziyaretine gelen EKK'ye teşekkür etti ve desteklerinin devamını beklediğini söyledi. Emine Arslan yaptığı konuşmada şunları ifade etti: *"En kötü" sendika sendikasızlıktan daha iyidir. Direnişe başladığım günden beri bir çok baskı ile karşılaştım. Son günlerde baskılar daha da yoğunlaştı. Yıllar önce birçok insan yanarak, işkence görerek sendika hakkımızı almışsa bu hakkımızı vermemeliyiz. Ben bu bilince sahibim. Bu bilinci benim gibi milyonlarca işçi ve emekçi taşımalıdır."*

Key Tekstil işçileri polisle çatıştı

Yenibosna'da kurulu olan Key Tekstil'de yaklaşık **350** işçi çalışıyor. Key işçileri 4 aydır ücretlerini alamıyor. Key patronu 31 Ekim sabahı iflas ettiğini öne sürerek fabrikada ki kumaşları kaçırmaya çalıştı. Bunun üzerine işçiler 1 Kasım'dan itibaren patronun malları kaçırma ihtimaline karşı mesai saatleri bitiminden sabaha kadar fabrika önünde nöbet tutmaya başladılar.

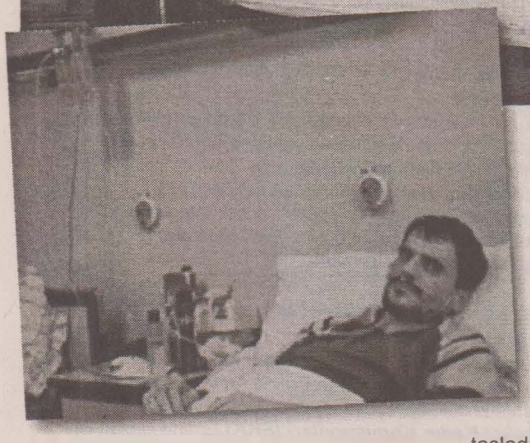

4 Kasım günü ortamı terörize eden kolluk güçleri işçilerin karşısına dikildiler. Gün içerisinde içerideki malları almaya gelen diğer alacaklılar görünümündeki Key Tekstil patronunu, araçlarının fabrikadan çıkışını işçiler engellemeye çalıştılar. Bunun üzerine polisler işçileri tehdit etmeye başladı. Buna karşın işçiler geri adım atmayarak "İşçiyiz haklıyız, hakkımızı isteriz!", "Zenginin gözü fakirin cebinde!", "Direnen işçiler kazanacak!", "Yaşasın işçilerin birliği!" sloganlarıyla kararlılıklarını gösterdiler.

Azgınlaşan sermayenin kolluk güçleri işçilere saldırdı. İşçiler yumruklarla ve tekmelerle bu saldırıya yanıt verdi. Bu sefer biber gazıyla işçileri dağıtmaya çalıştılar. Saldırı sonucu işçiler fabrika içine çekildiler. Haczili gösterilen mallar sermayenin kolluk güçleri eşliğinde fabrika dışına çıkarıldı. İşçiler fabrika önündeki bekleyişlerini sürdürdüler ve olayı mahkemeye taşıdılar.

ÖLDÜREN MESLEK: KOT TAŞLAMA

Dünyada ve tabii Türkiye'de her zaman moda olan taşlanmış kotun beyazlatmak-eskitmek için çalışan işçilerin, bu iş yüzünden öldüklerini biliyor musunuz? Avrupa'da bir süre önce uygulama zararları nedeniyle üretimi yasaklanan bu işkolunun Türkiye'ye geçişiyle kaç işçinin öldüğünü biliyor musunuz? Bu öldüren iş kolunda çalışan işçilerin hayatlarının bu ülkede kaç para ettiğini kim biliyor? Kapitalizm öldürüyor, peki kim kazanıyor? Çünkü dünyada, makinelerle yapılan bu iş, Türkiye'de ucuz diye elle yapılıyor!

Günümüzde zengin fakir, kadın erkek, 7 den 70'e hemen herkesin giyim tercihi olan blucinlerin beyazlatılmasında kullanılan kum püskürtme yöntemi, gencecik insanların hayatına mal oluyor. İstanbul'da kot taşlama işi yapan atölye ve fabrikalarda çalışan gençler ya ölüyor ya da sakat kalıyor, taşladıkları ve yıkadıkları kotları beyazlatırken hayatlarını karartıyorlar. Tıpkı patronların gözünde kum torbası kadar değeri olmayan tersane işçileri gibi. Tıpkı kömür madenlerinde yerin yedi kat altında iş cinayetine kurban giden maden işçileri gibi. Tıpkı kapitalizmin erittiği nice körpe bedenler gibi...

Bir çoğu dünyaca ünlü kot markaları için çalışan, kot taşlama atölye ve fabrikaları bu iş için makine kullanması, çalışılan yerlere havalandırma tesisatı kurması ve işçilere yüksek güvenlikli maske vermesi gerekirken maliyeti yükselttiği gerekçesi ile hiçbir şartı yerine getirmeyerek yüzlerce insanın hayatını ve sağlığını tehlikeye atıyor. Çalışma koşulları son derece ilkel ve takılan maskeler yetersiz olduğundan püskürtme sırasında akciğerlere dolan kum tanecikleri akciğer dokusunu tahrip ediyor. Tıp dilinde "slikozis" denilen bu hastalık, giderek akciğerde katılaşmaya sebep oluyor. Yoğun toza maruz kaldıkları için hastalanan gençleri, daha sonra oksijen tüpüne bağlı kısa bir yaşam ve ardından ölüm bekliyor. Sadece İstanbul'da değil; Sinop, Tokat, Bingöl, Siirt, Erzurum, Zonguldak, Çorum'da da kot taşlama sonucu bu hastalığa yakalanan çok sayıda işçi var.

Peki kot taşlama işçilerinin sorunları bu kadar medyanın gündemine gelmesine ve bu kadar insanın bu hastalığa kapılmasına rağmen niçin önlem alınmıyor? Kumlama işinin yapılması yasaklanıp, bu işyerleri niçin kapatılmıyor?
Çalışma Bakanlığı'ndan müfettişlerin de konunun üzerine gidenlere "Bu konuyu fazla kurcalamayın, ihracatımız fazla" demeleri, sanırız her şeyi yeterince açıklıyor. Lewis, Mavi jeans, Collezion gibi çokuluslu katil şirketler için çalışan bu atölyeler, komşuda pişer bakanlara, müsteşarlara da düşer misali görmezlikten geliniyor. Zaten patronlarla yönetenler aynı şebekenin elemanları olduğundan yıllardır bu cinayetler devam ediyor. Kapitalizm öldürüyor, kazanan sermayedarlar ve patronlar oluyor. Öyle ya önemli olan ihracatımız, gayrisafi milli hasılamız, patronların cebine dolan dolarlar, eurolar değil mi?

Sermayedarların sırf daha fazla kar edebilmesi uğruna, hiçbir sağlık önlemi alınmadan çalışan kot taşlama işçileri, onlarca arkadaşının ölümüne, yüzlercesinin tedavisi olmayan slikozis hastalığına kapılması sonucu bu gidişe bir dur demek, sorumlulardan hesap sormak için örgütlü mücadele yolunu seçtiler. Artık yeni iş cinayetleri olmasın, arkadaşlarımız sefalet içinde ölümü beklemesin diyen kot taşlama işçileri kurdukları "Kot Taşlama İşçileri Dayanışma Komitesi" ile dayanışmaya içerisinde yürüyorlar. Konuyu kamuoyuna taşımak için İstanbul'un çeşitli yerlerinde eylemlere basın açıklamalarına, hastalanan işçilerin şirketlere açmış olduğu davalara toplu şekilde katılıp durumun takipçisi olduklarını,tek olamadıklarını gösteriyorlar. "Nefesimiz yettiğince bu işin peşini bırakmayacağız" diyen kot işçileri dağıttıkları bildiriler ile diğer sektörlerdeki işçi ve emekçileri bu konuda aydınlatarak taşlanmış kota boykot çağrısında bulunuyorlar.

Artık bundan sonra iş hepimize düşüyor. Bu katliamları yapanlara, ezenlere, sömürenlere insanların hayatlarıyla oynayıp sonrada işin içinden sıyrılmanın bu kadar kolay olmadığını, gözünü para hırsı bürümüş patronlara ve onların suç ortaklarına karşı çaresiz olmadığımızı sessiz kalmayacağımızı göstermek için onlar ile dayanışmayı örgütleyelim. Bu şirketlerden taşlanmış ya da taşlanmamış kot ya da başka bir ürün satın almayarak ve bu tavrımızı çevremizde yaygınlaştıralım. Çünkü hepimiz öyle ya da böyle aynı çarkın dişlileri altında eziliyoruz. Eğer bunu başarabilirsek; hem bu katillere yaptıklarının bedelinin bir kısmını ödetmiş olacağız, hem de bir daha böyle bir şey yapacak olanlar bir kere değil bin kere daha düşünmek zorunda kalacak.
Biz de Tekstil İşçileri Bülteni olarak tüm kot taşlama işçilerinin yanında olduğumuzu duyuruyor ve bütün işçi ve emekçileri onlar ile dayanışmaya çağırıyoruz!

Bacaklarımıza giydiğimiz kotların onları üretenler için bir ölüm nedeni olduğunu unutmayalım...

KOT TAŞLAMA, SATMA, ALMA BOYKOTA KATIL!

HUKUK KÖŞESİ

Kıdem tazminatı nedir?

Bir yıl ve daha fazla çalışmış, işçilere iş sözleşmelerini belli şekillerde sona ermesi halinde çalıştıkları her yıl için otuz günlük brüt ücretleri tutarında ödenen tazminata kıdem tazminatı denir.

-Kıdem tazminatı için sigorta olması şart mı?

Sigortasız çalışan işçilerin pek çoğu kıdem tazminatı hakları olmadığını yada bu hakkını alamayacağını düşünmektedir. Oysa sigorta yatırılmış olsun ya da olmasın iş yasası kapsamında ki bütün işçilerin kıdem tazminatı hakkı vardır. Ve şartlar oluşmuşsa kıdem tazminatı alabilir. Sigortalı işçilere göre sigortasız işçilerin çalıştıklarını kolayca ispatlayamadıklarından dolayı açtıkları davalarla bu haklarına daha zor ulaşmaktadırlar. Sigortalı bir işçiye göre bu hakkını almak daha uzun da sürse bu hakkını alması mümkündür.

-Kıdem tazminatına nasıl hak kazanılır?

*İş sözleşmesi işveren tarafından derhal fesih yoluyla (25. maddeye göre) sona erdirilmişse işçilerin yalnızca bir bölümü kıdem tazminatına hak kazanabilir. İşçi eğer bu maddede sayılan "Ahlak ve iyi niyet kurallarına" aykırı davrandıysa kıdem tazminatına hak kazanamaz. Ancak bu maddede düzenlenmiş diğer nedenlerle (sağlık sebepleri, zorlayıcı sebepler, ya da işçinin gözaltına alınması/tutuklanması hallerinde devamsızlığı 17. maddedeki bildirimi aşmamışsa) işçi kıdem tazminatına hak kazanır.

*İş sözleşmeleri işveren tarafından süreli fesih yoluyla (17. maddeye göre) sona erdirilen işçiler kıdem tazminatına hak kazanır.

*İş sözleşmelerini derhal fesih yoluyla (24. maddeye göre) kendileri sona erdiren işçiler kıdem tazminatına hak kazanırlar.

*İş sözleşmesi askerlik hizmeti sebebi ile sona eren işçiler kıdem tazminatına hak kazanırlar.

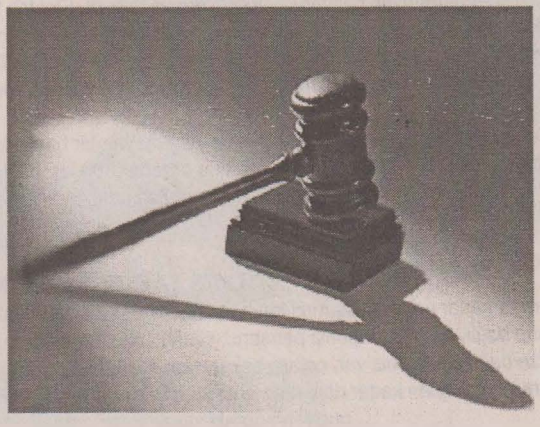
*Sosyal sigortalardan yaşlılık, malullük, emeklilik maaşı ya da toptan ödeme amacı ile iş sözleşmesini sona erdiren işçiler kıdem tazminatına hak kazanırlar. Bunun için işverene belge ile ispatlaması gerekir.

*Kadın işçiler evlendikleri tarihten itibaren 1 yıl içerisinde iş sözleşmesini evlilik nedeni ile sona erdirilirlerse kıdem tazminatına hak kazanırlar.

*İş sözleşmesi işçinin ölümü nedeniyle de sona erdirildiğinde yine kıdem tazminatı hakkı doğar. Kıdem tazminatı bu durumda işçinin mirasçılarına ödenir.

-Belirli süreli sözleşme ile çalışan işçilerin kıdem tazminatı hakkı var mıdır?

Yukarıda belirtilen kıdem tazminatına hak kazandıran durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde belirli süreli iş sözleşmesi ile çalışan işçide kıdem tazminatına hak kazanacaktır.

-Kıdem tazminatı nasıl hesaplanır?

Kıdem tazminatı işçinin en son aldığı maaşın brüt ücreti üzerinden hesaplanır. İşçiye çalıştığı her yıl için 30 günlük brüt ücreti tutarında ödeme yapılır. Bunun dışında yasada ya da iş sözleşmesinde veya toplu sözleşmede belirtilen diğer haklar varsa bunlar da eklenerek hesaplanır. Yol, yemek, ikramiye, prim vb. hepsi hesaba katılarak ve bunun sonucunda işçinin günlük brüt ücreti bulunarak çalıştığı süre ile çarpılarak kıdem tazminatı hesaplanır.

Kaynak: İşçinin El Kitabı (ÇHD İzmir Şubesi)

'Çaresizce ölümü bekleyenler'den mektup var...

"Öldüren işkolu" kot taşlama atölyelerinde kısa bir süre çalıştıktan sonra iki kardeşiyle birlikte tedavisi imkansız silikozis hastalığına yakalanan Abdülhalim Demir, kamuoyuna hitaben "Leyleğin atılmış yavruları" başlıklı bir mektup gönderdi.

"KAMUOYUNA"

LEYLEĞİN ATILMIŞ YAVRULARI

Leyleklerin yuvada besleyebileceğinden çok yavrusu olunca, yetiştirebileceği kadar yavruyu yuvada bırakıp, fazla olanları yuvadan atar. Bizler Bingöl' ün Karlıova ilçesi Taşlıçay köyünde doğduk. 1990'lı yıllara kadar hayvancılıkla olan geçimimiz iyi safhadaydı. Köyümüzün toplam 32 bin küçükbaş hayvanı vardı. Herkesin hayatı güllük gülistanlık iken köyümüze koruculuk getirildi. Köyümüz için pek de hayırlı olmayan günler de böylece başlamış oldu.

Köyden 86 insan korucu seçildi. 2 bin 100 nüfuslu bir köyde 86 kişinin, bu kişilerin ailelerini de 10 kişiden sayarsak, yalnızca 860 kişinin istihdamı sağlandı. Herkes yaylaya çıkamadığı için hayvanlarını satmak zorunda kaldı. Geri kalanların göç etmekten, gençlerin gurbete çıkıp çalışmaktan başka çareleri kalmadı.

Gurbete gelenlerden biri de bendim. Maddi imkansızlıklar yüzünden okulu bırakıp İstanbul'a geldim. Çocuk yaşta olduğum için iş bulmakta zorlandım epey. Önceleri bulduğum iş yerlerinde, yatma yeri vermedikleri için çalışamadım. Sonra İstanbul'a daha önce gelmiş arkadaşlarımızın çalıştığı kumlama atölyelerinde çalışmaya başladım.

CAZİP OLAN YATACAK YERİN DE OLMASIYDI

Bu atölyelerde yatma yeri veriyorlardı. Normal diğer iş yerlerinde çalışan kişilerle maaşlarımız aynıydı. Bize cazip gelişi sadece yatacak yer verdiklerindendi. Kumlama, Türkiye'ye yeni geldiği için fazla gelişmemişti. Karanlık bir odada deniz kumuyla kot beyazlatılıyordu. Kum fazla harcanmasın diye de odalara ufak fan takılıyordu. Bu işlerde çalışanlar ya bizim gibi yatma yeri sıkıntısı çekenler ya da yabancı uyruklu işçilerdi. 1999 yılında rodeo (kumlama) çok aşırı parladı. Neredeyse piyasaya sürülen bütün kotlara beyazlatma yapılıyordu. Bir anda aldığımız maaşlar piyasanın iki üç katına çıktı. Herkes köydeki veya çevredeki eşine dostuna bu işi tavsiye etti. Burada başka işlerde çalışan arkadaşlar dahil işlerini bırakıp kumlama işine girdiler.

KELEPİR BİR BODRUM BİR DE İŞÇİ GEREKLİYDİ

İstanbul'da iki elin parmaklarıyla sayılacak kadar kumlama atölyesi varken bu sayı yüzlere kadar çıktı. Hiç kumlama nedir bilmeyen sermayedarlar bir kumlama ustasına 3 kuruş fazla verip himayesinde rodeo kurdular. Rodeo açmak için bir kompresör, bir hava tankı, birkaç püskürtme tabancasından başka sermaye gerekmiyordu. Unutmadan, kelepir bir bodrum bir de çalışacak işçi gerekliydi. Bizler İstanbul'a gelip 1 sene 10 ay çalışıp, köyümüze 15 gün dinlenmeye giderdik.

SİGORTA NEDİR DUYMUŞTUK AMA...

Sigorta nedir duymuştuk ama ne için gerekli olduğunu anlatmamışlardı. Bizim gözümüzde sigorta 20 yıl aynı iş yerinde çalışanı emekli etmekti. Oysa sigorta hayatı garanti etmekmiş. Hadi bizler bilmiyorduk, peki devlet neredeydi; çalışan işyerleri vergiye tabiydi. Elektrik faturası ödüyorlardı, vergi ödüyorlardı. Peki merak etmiyorlar mıydı, bu işyerinde ne üretiliyor, kimler çalışıyor. Sonuç itibariyle; senin belli iş yasaların ve bunun denetimi için kurumların var. Sen buraya elektrik, su verip vergi alıyorsan, merak edip denetleyeceksin; şartlara uygun, koyduğun yasaya uygunsa çalışma ruhsatı vereceksin.

Ve şu an hepimiz hastayız, hem de tedavisi olmayan bir hastalık. Sadece köyümüzde resmi olan hasta sayısı 187. Doktora gitmeyenlerle beraber 300 kişi hasta ve çaresiz ölümü bekliyoruz.

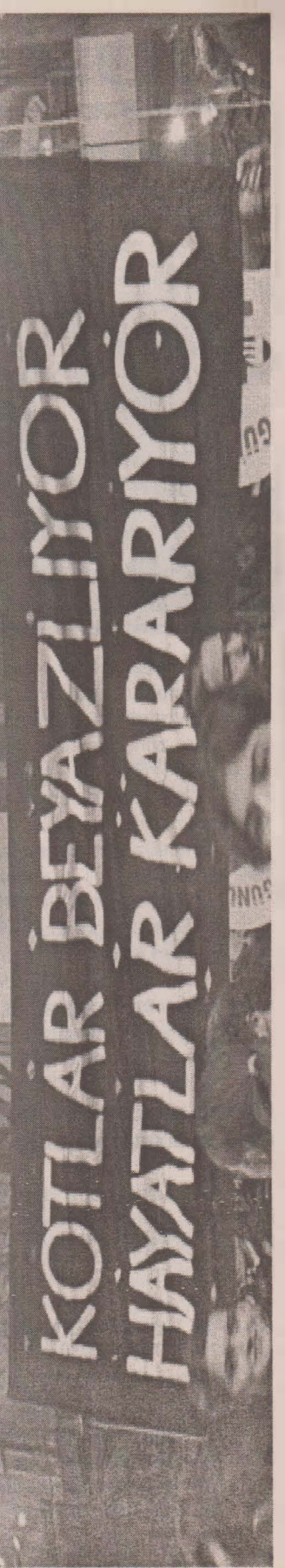
Türkiye'nin birçok bölgesinde bu işten hastalalanmış işçiler var. Bizim hikayemiz böyleydi; onlarınki kimbilir nasıl?

ATILMIŞ YAVRULAR BİZ MİYİZ?

Şimdiye kadar üç arkadaşımızı kaybettik ve yatağa mahkum dört arkadaşımız var; yaşamları oksijen tüpüne bağlı. Aslında hepimiz perişanız çünkü çalışamıyoruz, yürümekte bile zorluk çekiyoruz. Geçimi bize bağlı ailelerimiz var, onlara bakamıyoruz. Bu bize hastalıktan da çok koyuyor. Bizi bu hallere düşüren iş sahipleri kadar devlet de suçludur. Bize sahip çıkmalıdır; bizi iyileştiremezse bile en azından bundan sonraki yaşamımızı garanti altına almalıdır.

Şimdi merak ediyorum yazımı okuyup bize sahip çıkacaklar mı? Yoksa bu leylek hikayesine gerçekten inanacağım... Acaba atılmış yavrular biz miyiz?

Abdulhalim Demir

İşçi Bülteni Özel Sayı: 370 * Fiyatı: 25 YKr * Aralık 2008 * Sahibi ve S. Yazı İşleri Md.: Gülcan CEYRAN EKİNCİ * EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti. * Mollaşeref Mah. Millet Cad. 50/10 Fatih/İstanbul * Tel/Fax: 0 (212) 621 74 52 * Baskı: Özdemir Mat Davutpaşa Cad Güven Sanayi sit C Blok No: 242 Topkapı İstanbul * 577 54 92